

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Autor: Piotr Góra

Tytuł: Pastoralno-teologiczny status sanktuarium w przestrzeni życia religijnego diecezji

Promotor: ks. dr hab. Jan Dziedzic, prof. UPJPII

Uczelnia: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Miejsce i rok napisania: Kraków 2022

Liczba stron: 264

Celem pracy jest ukazanie roli, jaką sanktuaria widziane z perspektywy pastoralno-teologicznej spełniają obecnie w życiu Kościoła partykularnego. Podjęte badania mogą pomóc w pełniejszym zrozumieniu fenomenu sanktuariów i odkryciu duszpasterskich owoców związanych z ich działalnością. Ukazując status sanktuariów, przedstawiono ich aspekt biblijny, teologiczno-historyczny, w tym prawny, a także pastoralny.

Dysertacja obejmuje pięć rozdziałów, wstęp i zakończenie. W rozdziale pierwszym przywołane zostały biblijne miejsca święte i ukazano rozwój rozumienia ich sensu i znaczenia, który rysuje się na kartach Starego i Nowego Testamentu.

Przedmiotem rozdziału drugiego jest spojrzenie z perspektywy historyczno-teologicznej na rozwój rozumienia rzeczywistości sanktuarium przez wspólnotę Kościoła, począwszy od funkcjonowania miejsc szczególnego kultu w Kościele starożytnym aż po współczesne wypowiedzi Magisterium Ecclesiae, zawierające niejako syntezę obecnego rozumienia tego, czym jest sanktuarium.

Teologiczna wizja sanktuarium znalazła praktyczne odzwierciedlenie w dokumentach prawnych Kościoła, stąd trzeci z rozdziałów tej pracy dotyczy prawnego statusu sanktuarium. Ujęto okres przed rokiem 1917, następnie uwzględniono kanony Kodeksu Prawa Kanonicznego z roku 1917, które pośrednio odnoszą się do sanktuariów, przedstawione zostały dokumenty późniejsze, i wreszcie zapisy obowiązującego dziś Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 roku, w którym zawarta jest definicja ujmująca elementy konstytutywne rzeczywistości sanktuarium. W rozdziale tym ukazano również, w jaki sposób stan prawny rzeczywistości sanktuarium jest uszczegóławiony przez postanowienia synodów diecezjalnych, prowincjalnych i plenarnych.

W rozdziale czwartym przywołano konstytutywne elementy sanktuarium, wynikające z definicji prawnej, zawartej w kan. 1230 Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 roku i ukazano ich relację do duszpasterstwa diecezjalnego.

Rozdział piąty formułuje postulaty duszpasterskie, związanych z funkcjonowaniem i rozwojem sanktuariów. Propozycje pastoralne wynikają z prawodawstwa kościelnego, umiejscowienia sanktuariów w strukturach duszpasterskich Kościoła, z funkcji pełnionych przez sanktuaria oraz ze współczesnych wyzwań duszpasterskich. Podjęto również próbę adaptacji w duszpasterstwie sanktuaryjnym współczesnego dorobku teorii zarządzania i produktywności (skutecznego działania).

Przechodząc drogę od biblijnych miejsc świętych do współczesnych sanktuariów, można zauważyć zmianę akcentów w pojmowaniu idei sanktuarium – od miejsca obecności Boga i spotkania z Nim, poprzez miejsce schronienia, modlitwy i zmiany życia, aż po miejsce ewangelizacji. W każdym czasie, niezależnie od stawianych akcentów, sanktuaria odpowiadały na ludzkie potrzeby i aktualne wyzwania. Tę, jakże istotną rolę sanktuariów podkreśla współczesne nauczanie Kościoła. Dostrzega ją papież Franciszek, który w adhortacji *„Evangelii gaudium” o głoszeniu Ewangelii we współczesnym świecie* stwierdził, że nawiedzanie sanktuariów i kultywowanie pobożności ludowej jest ważną formą ewangelizacji (Por. EG 124). Pragnieniem autora jest, aby dzięki tej pracy głos Ojca Świętego został lepiej usłyszany i znalazł wyraz w praktyce duszpasterskiej sanktuariów – miejsc, w których w sposób bardzo wyraźny „sprawy boskie łączą się ze sprawami ludzkimi” (por. MR 161).

07.09.2022 r. Kraków

